

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Partos és Noblet Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Országos Rádió és Televízió Testület** (1088 Budapest, Reviczky u. 5.) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. évi március hó 7. napján kelt 23.K.35.879/2006/16. számú ítélete ellen a felperes által 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az adóhatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes hivatalból vizsgálta a felperes 2006. március havi műsorszolgáltatását. Megállapította, hogy a 2006. március 3-ai és március 13-ai főműsor időben szolgáltatott műsor nem tartalmazott 25 percnyi közszolgálati műsorszámot. Az érintett időpontokban a Nevezz csak! a Vészhelyzet, a Topmodell leszek és a Szex és New York sorozatok egy-egy epizódját, illetőleg az Élve vagy halva, valamint a

Pánik New-York-ban című filmet sugározták. Az alperes a 2168/2006. (IX.27.) számú határozatával megállapította, hogy a felperes megsértette a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 8.§-ának (2) bekezdését és ezért az Rttv. 112.§-a (1) bekezdésének e/ pontja és 135.§-a alapján összesen 300.000 forint bírság megfizetésére kötelezte a felperest, és felhívta a sérelmezett magatartás megszüntetésére. A határozat indokolása szerint a 2006. évben az alperes két alkalommal marasztalta el a felperest azonos kérdésben. A bírság összegének meghatározásánál az alperes nem vizsgálta az elérhető bevételt.

A felperes keresetében az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, illetőleg az alkalmazott szankció tekintetében a megváltoztatást kérte. Álláspontja szerint a Vészhelyzet című műsorszám eleget tett az Rttv. 2.§-ának 19/ pont szerint a közszolgálati követelményeinek, mert az a nézők egészségügyi kérdéseket érintő tájékoztatását gazdagítja és megfelelően kiszolgálja a nézők tájékoztató, kulturális igényeit.

Kifogásolta, hogy az alperes határozata nem indokolta, miként történt a bírság mértékének megállapítása, így sérült az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdését. Az alperes ugyanis meg sem kísérelte, hogy a bírság mértékét a jogosulatlanul elért bevétel kétszeresének megfelelő összegben állapítsa meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte a határozati indokokra való visszautalással. Álláspontja az Rttv. 135.§ (1) bekezdésének első fordulatában foglalt módszer nem is volt alkalmazható, mivel az ügyben a jogosulatlanul elért bevétel nem értelmezhető.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy az Rttv. 2.§-ának 19/ pontja szerinti „így különösen” szövegrész azt jelenti, hogy az alpontokba sorolt kategóriák példálódzó jellegűek. A közszolgálati megvalósuláshoz mindenképpen szükséges olyan többletelem, amely azonos, vagy legalább is hasonló értéktartalmú, mint az a/-h/ alpontokban részletezett felsorolás bármelyike. Az elsőfokú bíróság értékelése szerint a Vészhelyzet nem tekinthető az állampolgárok jogi és közéleti tájékozódását szolgáló a mindennapi életvitelt segítő, az egészséges életmódot elősegítő ismeretek terjesztését célzó vagy szolgáló műsorszámnak. Az a tény, hogy az egyes epizódok közvetve, esetleg áthallások útján, ilyennek mutatkoznak, még nem jelenti azt, hogy a műsorszám egésze kielégítené ezeket az ismérveket. A produkció egészét áthatja a szórakoztató jelleg, összhatása másodlagossá teszi az Rttv. 2.§ 19/f/ alpontban meghatározottakat.

Az elsőfokú bíróság értékelése szerint az alperes a szankció típusának és mértékének megválasztásával helyesen döntött. A jogosulatlanul elért bevétel kétszeresének meghatározása az adott esetben nem kerülhet szóba, tekintettel arra, hogy a jogosulatlanul elért bevétel a tárgyi ügyben önmagában sem értelmezhető, így meg sem állapítható.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a kereseti kérelem szerinti megváltoztatását kérte. Álláspontja szerint a Vészhelyzet című műsorszám megfelel a közszolgálati Rttv. 2.§ 19/f/ alpontja szerinti kritériumainak, és az alperes ebben a körben nem tett eleget indokolási kötelezettségének.

Változatlanul fenntartotta, hogy az Rttv. 135.§ (1) bekezdés alkalmazása során elsődlegesen a jogosulatlanul elért bevétel kétszeresének megállapítására kellett volna törekedni, és csak ennek eredménytelensége esetén lett volna alkalmazható az alperesi módszer. Az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal ellentétben az alperesi határozatnak legalább egy utalást tartalmazni kellett volna, hogy a jogosulatlanul elért bevétel nem volt megállapítható. Ezen kívül az alperes a határozatban csupán utalt arra, hogy hány alkalommal marasztalta el felperest, de azok számát a megállapított szankciót nem közölte. Az alperes nem tett eleget a mérlegelési kötelezettségének, amely olyan súlyos eljárási jogszabálysértés, amely megalapozza az alperesi határozat hatályon kívül helyezését.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, mert az mind a műsorszám, mind az alkalmazott szankció tekintetében megalapozott.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 1/2007. KK. vélemény VII/2. pontja szerint a 46/2007. (VI.27.) AB határozat nem akadályozza annak, hogy a 2007. december 31-ig létrejött (és jogerős) közigazgatási határozatot a bíróságok az Rttv. 112.§-a szerinti szabályokat is alkalmazva vizsgálják. Az Rttv. 135.§-ának rendelkezései azonban az AB határozatot követően is alkalmazhatók műsorszolgáltatási ügyekben. Erre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla nem látta akadályát az Rttv. 135.§-ának alkalmazásának, illetőleg a felperesi fellebbezés elbírálása során az Rttv. 112.§-a (1) bekezdésének e/ pontja tekintetében az alkalmazás jogszerűsége vizsgálatának.

Az Rttv. 112.§-a (1) bekezdésének e/ pontja szerint, ha a műsorszolgáltató az e törvényben, illetve a szerzői jogról szóló törvényben, valamint a műsorszolgáltatási szerződésben és a rádióengedélyben előírt feltételeket és előírásokat nem teljesíti vagy megsérti, illetőleg ha műsorszolgáltatóval a cselekmény elkövetésekor munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló más jogviszonyban lévő személy bűnösségét a Btk. 329. §-ában meghatározott bűncselekmény miatt jogerős ítélet állapította meg, a Testület a közszolgálati műsorszolgáltatóval, a bejelentés alapján műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltatóval szemben, illetve a Panaszbizottság kezdeményezésére bírságot szab ki a 135. § szerinti összeghatárok között.

Az Rttv. 2.§-ának 19/ pontja szerint közszolgálati műsorszám a műsorszolgáltató vételkörzetében (országos, körzeti, helyi) élő hallgatók, nézők tájékoztató, kulturális, állampolgári, életviteli szükségleteit, igényeit szolgáló műsorszám, így különösen: a/ a művészeti alkotás, az egyetemes, a magyar és a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek kultúráját, valamint a magyarországi nemzeti és

etnikai kisebbségek életét, a kisebbségi álláspontokat bemutató közlés, b/ oktatási, képzési célú ismeretek közzététele, c/ tudományos tevékenység és eredmények ismertetése, d/ a vallásszabadság megvalósulását szolgáló, valamint az egyházi és a hitéleti tevékenységet bemutató műsorok, e) a gyermek- és ifjúsági műsorok, valamint a gyermekvédelem céljait szolgáló ismeretterjesztő, felvilágosító műsorok, f/ a mindennapi életvitelt segítő, az állampolgárok jogi és közéleti tájékozódását szolgáló, az egészséges életmódot, a környezetvédelmet, a természet- és tájvédelmet, a közbiztonságot, a közlekedésbiztonságot elősegítő ismeretek terjesztése, g/ az életkoruk, testi, szellemi vagy lelki állapotuk, társadalmi körülményeik következtében súlyosan hátrányos helyzetben lévő csoportok számára készített műsorszám, h/ a hírszolgáltatás.

Az Rttv. 2.§-ának 19/ pontja határozza meg a közszolgálati műsorszám fogalmát: a hallgatók, nézők tájékozódási, kulturális, állampolgári, életviteli szükségleteit, igényeit szolgáló műsorszám. A definíció, „így különösen” fordulata következtében az Rttv. 2.§ 19. pontjának a/-h/ pontja szerinti felsorolása egyrészt nem kizárólagos, másrészt a műsorszám csak akkor tartozik a felsorolásba, ha megfelel a fogalom meghatározásának. Ez csak akkor állapítható meg, ha a hasonló jellegű műsorszámokhoz - pl. egyéb gyermek- és ifjúsági műsorok - képest megjelenik valamilyen-, mégpedig a tájékoztatást szolgáló többletelem. A felperes fellebbezése is ezen követelménnyel cseng össze, mivel azért tekinti a közszolgálati körébe tartozónak a Vészhelyzet érintett epizódját, mert a műsorszám - a felperesi hivatkozás szerint - gazdagítja a nézők egészségügyi kérdéseket érintő tájékozottságát, kielégíti tájékozódási, kulturális igényeiket. Az alperesi határozattal érintett műsorszámok, és ezen belül a Vészhelyzet, nem tartoznak a közszolgálati műsorszámok körébe.

Az Rttv. 8.§-ának (1) bekezdése szerint az országos és a körzeti műsorszolgáltató - a szakosított műsorszolgáltató kivételével - napi műsoridejének tíz százalékában köteles közszolgálati műsorszámokat szolgáltatni. A 8.§ (2) bekezdése alapján, a közszolgálati műsorszámokat a főműsor időben legalább 25 percben kell szolgáltatni. Ha a műsorszolgáltató a főműsor időben nem ad műsort, 7.00 és 18.30 óra között kell a közszolgálati műsorszámokat szolgáltatnia legalább 25 percnyi műsoridőben.

A felperes fellebbezésében a Vészhelyzet érintett epizódjánál hivatkozott arra, hogy az kiszolgálja a nézők tájékozódási, kulturális igényeit. Ahhoz azonban, hogy egy műsorszám a közszolgálati jegyében kulturális igényt kielégítő legyen, többlet elem, mint pl. tudományos igényesség, nevelő célzat, speciális ismeretek közlése, szükséges. Ezek hiányában a vitatott műsorszám nem minősül közszolgálatinak. Az elsőfokú bíróság helytállóan tekintette jogszerűnek az alperesi határozat érdemi megállapításait.

Az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdése szerint jogosulatlanul végzett műsorszolgáltatás, illetve az e törvényben előírt bejelentés nélkül vagy attól eltérő módon végzett műsorelosztás és műsorszétosztás esetén a felelőssel szemben a Testület a

jogosulatlanul elért bevétel kétszeresének megfelelő, vagy ha ez nem állapítható meg, 10.000 - 1.000.000 (tízezertől-egymillió) forintig terjedő bírságot szabhat ki, melyet az Alapba kell befizetni.

A Fővárosi Ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróság - alperesi nyilatkozaton alapuló - azon megállapítását, hogy a perbeli tényállás mellett a jogosulatlanul elért bevétel nem értelmezhető. A médiaszolgáltatások esetében ugyanis főszabályként minden egyes műsorszámnak megvan a maga hozadéka, amelynél adott esetben a jogellenes műsorszolgáltatással elért bevétel is megállapítható: jelen esetben az, hogy a nem megfelelő műsorszám helyén sugárzott műsorszámmal (reklámmal) milyen bevételt ért el. Erre tekintettel a másodfokú bíróság nem látta volna akadályát annak, hogy vizsgálat tárgyát képezze a nem megfelelő időpontban sugárzott műsorszámokkal jogosulatlanul elért bevétel.

Megállapítható azonban, hogy a jogosulatlanul elért bevétel meghatározása körében a felperes nem ajánlott fel bizonyítást, így a konkrét műsorszámok esetében nem állapítható meg, hogy valóban volt-e jogosulatlanul elért bevétel. Ennek hiányában nem lehet arra következtetni, hogy az alperesi jogszabálysértés - az elért bevétel tisztázására irányuló bizonyítási eljárás elmaradása - valóban kihatott volna a bírság érdemére, és ezen okból nem kerülhet sor az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, a szankció körében az alperesi határozat hatályon kívül helyezésére és az alperes új eljárásra kötelezésére.

Az alperesi határozat kétségtelenül nem jelölte meg a korábbi jogsértéseket megállapító határozatok számát, azonban - a perbeli tényállás mellett - eleget tett indokolási kötelezettségének, amikor a figyelembe vett korábbi jogsértéseknél megjelölte a bírságok összegét. Így a 2168/2006. (IX.27.) alperesi határozat esetében a korábbi határozati számok feltüntetésének hiánya nem eredményezett hatályon kívül helyezésre okot adó eljárási jogszabálysértést.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét, a bírság mértékére vonatkozó indokolás megváltoztatásával, a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján, helybenhagyta.

Az alperes megillető másodfokú perköltségről a Pp. 78.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett a Fővárosi Ítéltábla, míg a felperes a 6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján viseli a fellebbezési illetéket.

Budapest, 2008. évi november hó 5. napján

Dr. Rothermel Erika s.k. a tanács elnöke, Huszárné dr. Oláh Éva s.k. előadó bíró,
Dr. Losonczy Erzsébet s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági írnok